

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 207 - 208.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Konferencje. Pismo donosi, dalej o odebraniu konferencji niemieckim: re-
stauratorowi Hermannowi Schuster w Tyboku i architektoni
Rexin w pow. Koblentzyskim / Schönfliesen Kr. Brest. /

**Teatr nie-
miecki** w Rydze. "Allenst. Ztg." / Nr. 267 z 13/XI / omawia dziesięć-
ciolecie teatru niemieckiego w Rydze, gdzie amatorzy
wystawili około 1000 sztuk, a teatr niemiecki i ulepszone.

**Film nie-
miecki** po st-
gielsku. "Nycker Ztg." / Nr. 262 z 7/XI / oburza się, iż w
Rydze wyświecili się znany dziękownicz niemiecki
"Die letzte Kompanie" po angielsku, upstrując ten fejn-
stwo faktów historycznych /.

Agencje - Cóż prasa rozpina się opór o przedstawienie nie-
nie na fo-ów na Pomorzu, wskazywając drukarni "Pomorski Tageblatt",
mowa. obciążenie niemieckich agitatorów w Toronie.

**"Polen-
spiegel".** "Allenst. Ztg." / Nr. 263 z 8/XI / zamieszcza, jak co
tydzień "Der Polenspiegel", omawiając wszelkie przejawy ak-
cji polskiej wobec Gdańska, Niemców i ukraińców w Polsce.
Zadanie szkół dla dzieci polskich w Gdańsku, teraz na
Gdańsku, ukazanie Pictoriales, agenda ewangelików Niemców
w Rydze, działalność tow. in. Szwedzkiej w Berlinie,
skracanie Niemców z list wyborczych na Pomorzu /.

**Demonstra-
cje wer-
szawskie.** Wszystkie pismo donosi, o przeciwnieckiej demonstre-
cji studentów w Toronie, podkreślając udział rektora.

**Akoje wy-
borcze.** Akoje wyborcze i związane z nią przewidywania najnowe,
również bardzo dużo miejsca w prasie tutejszej. Szczegół-
nie było komentowane za przeniesienie min. Kwiecińskiego.
Cóż prasa narzuca rz. dowi polskiemu albo wprost narze-
kowi Pilsudskiego "przechylnie" metody wyborcze. Ktoś nie
mieszka, iż wszystkie pismo oceniają potrzebą lojalność
Niemców wobec Kaczyńskiego w przeciwnieństwie do ukraiń-
ców. "Allenst. Ztg." / Nr. 267 z 13/XI / zamieszcza
ono długi artykuł Dr. Paul Gaudel, s. p. t. "Polen Weg zur
Diktatur". Zarzuca rządowi polskiemu, iż przez 4 lata
nie osiągnął żadnych poważniejszych sukcesów, zarzuca, iż
przyjęcie lub odrzucenie składu likwidacyjnego i handle-
wego z Niemcami będzie problemem siedmiu lat. W każdym razie
nie będzie się musiał zająć temi sprawa-
mi, chyba, żeby go Kaczyński odesłał do domu. Stawia.
"Generalanzeiger" / Nr. 264 z 6/XI / w. t. p. aby Kaczyński
Pilsudski zdołał uzyskać większość na drodze legalnej.
"Nie kartka wyborcza, ale uzbrojone pięć rozstrzyga do.
16 listopada w Polsce". Szereg tego rodzaju artykułów
i opinii terrorku, przedstawia itp. najprężniejszą opinię
niemiecką do wiadomości o klasie Niemców w Polsce.

Ukraińcy. Cała prasa rozpisuje się o obchodzie 12 rocznicy ogłoszenia niepodległości Ukrainy w Berlinie i protestach przeciwko "ekspedycjom karaym w Karpatach Wschodniej, zmuszając przytem obecność szeregu organizacyj leksty-
stycznych z Ostverbänden na czele. Centr. "Allerst.Volks-
blatt" /Nr. 256 z 4/XI/ donosi o aresztowaniu b. posłów
Chruskiego, Toroszkowskiego i 2 innych ukraińców. Hnoj. "Hei-
denburger Ztg." /Nr. 255 z 2/XI/ notuje pogłoskę o zwró-
ceniu się ukraińców o pomoc do papieża.

**Polityczne
zapewne-
nie.** Cała prasa donosi o podpisaniu polityczki zapewnienia
dla Polski na warunkach, zmierzających przez Krugera do
biskopstwa Polski.

Gdańsk. Cała prasa rozpisuje się o budowie magistratu węglowej
rzekomo na pieniężne francuskie z reparyacji niemieckich,
i o rzekomej wydzierżawieniu jej koczownikowi Schneider -
Czerniak, a podnosząc słowo o powódzie niebezpieczeństwa, gro-
żącej nie tylko Gdańskowi ale i Bresławowi.

**Wyjazd
zbrojsi przez
Gdynię.** Centr. "Allerst.Volksblatt" /Nr. 255 z 6/XI/ donosi
z Gdańska pod datą 5/XI/30 o wzroście eksportu zbrojsi
przez Gdynię do Danii, Szwecji, Finlandji i Holandji.
W dalszym ciągu tajeja się po prawie przedruki z "Il-
l. C." o "duńskie flocie polskiej".

**Strzel na
Wester-
platte.** Cała prasa donosi o zastrzeleniu wartownika polskiego
na Westerplatte. Startup. "Generalsanzeiger" /Nr. 263 z 13
/XI / i szereg innych pism insynuują, iż strzelający żoł-
nierz był niebezpieczny i dopetrzaje się "niebezpieczeństwa"
dla ludności Gdańska "w skłonności polaków do nadużywa-
nia alkoholu".

**Pocelunek
dla pol-
skiego
morza.** Hnoj. "Allerst. Ztg." donosi z Gdyni o liście z Sekopa-
nego do kapitana statku "Tender", przekazującego pocelunek
dla polskiego morza od polskiego górcia. Ten objaw zroz-
umienia doniosłości morza dla Polski pobudza lektystyczne
pismo do "dowcipu" "Teraz rozumiemy ostatnie burze na Bał-
tyku. Zapewne morze wyraża w ten sposób swe niezadowolanie".
Pozatem, jak zwykle, szereg wiadomości rewolwerowych
o "polskich bandach złodziejskich" i "drogiej podróży autem
do Warszawy" takówkami gdańskimi.